
FSMA_2019_30 dd. 19/12/2019 (update 1/06/2023)

Vragenlijsten over de professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid van kandidaten voor gereguleerde functies

Toepassingsveld:

Deze mededeling is gericht aan de Belgische openbare beleggingsvennootschappen.

Samenvatting/Doelstelling:

In te vullen vragenlijsten die de FSMA moeten toelaten om de professionele betrouwbaarheid en de passende deskundigheid te beoordelen van de kandidaten voor gereguleerde functies bij de voormelde instellingen.

Vragenlijst aan de hand waarvan de FSMA nagaat of de complianceofficers die door haar moeten worden erkend, voldoen aan de voorwaarden voor die erkenning.

Structuur:

1. Waarom nieuwe vragenlijsten voor de kandidaten voor een gereguleerde functie? ... 1
2. Aan wie moeten de vragenlijsten worden bezorgd? 4
3. Vanaf wanneer moeten de nieuwe vragenlijsten worden gebruikt? 4
4. Wat is de wettelijke basis voor de vragenlijsten? 4

1. Waarom nieuwe vragenlijsten voor de kandidaten voor een gereguleerde functie?

Ons financieel systeem berust op vertrouwen. Toezichtswetten bepalen de spelregels voor de 'gereguleerde ondernemingen' uit de financiële sector. Voor sommige functies bij die ondernemingen moet de toezichthouder eerst vaststellen of de kandidaat bekwaam en integer is. Om het met de woorden van de wetgever te zeggen: de kandidaat moet beschikken over de voor de uitoefening van de functie passende deskundigheid en vereiste professionele betrouwbaarheid.

Om de collectieve geschiktheid van de raad van bestuur te waarborgen, moeten de gereguleerde ondernemingen de raad zo samenstellen dat er een geschikte mix is van relevante kennis en ervaring (zelfevaluatie), zodat er gedachtewisselingen plaatsvinden en doeltreffende en objectieve beslissingen worden genomen.

De vragenlijsten leggen de nadruk op de volgende 5 essentiële beoordelingscriteria:

- kennis, vaardigheden en ervaring van de kandidaat;
- betrouwbaarheid van de kandidaat;
- belangenconflicten waarin de kandidaat verwickeld is;
- beschikbaarheid van de kandidaat;
- collectieve geschiktheid van het wettelijk bestuursorgaan en de effectieve leiding¹.

De FSMA heeft de bestaande vragenlijsten grondig herzien om erop toe te zien dat:

- de vragen zo helder en ondubbelzinnig mogelijk zijn opgesteld;
- de vragen zijn aangepast aan de evolutie van de toezichtspraktijk;
- de vragen zijn afgestemd op het statuut van de onderneming;
- er slechts om verdere verduidelijking wordt gevraagd als dit relevant is.

Voor de professionele betrouwbaarheid en de belangenconflicten zijn twee afzonderlijke toelichtingsdocumenten toegevoegd. Die documenten moeten enkel worden toegevoegd als er relevante informatie te melden is.

De volgende reeks vragenlijsten bestaat voor de **openbare beleggingsvennootschappen met aangestelde beheervenootschap**:

1. een vragenlijst 'initiële benoeming' in te vullen door de instelling en de kandidaat die voor het eerst wordt voorgedragen voor benoeming in een functie; enkel wanneer dit relevant is, moeten de volgende bijkomende documenten worden ingevuld:
 - 1.1. toelichtingsdocument professionele betrouwbaarheid;
 - 1.2. toelichtingsdocument belangenconflicten;
2. een vragenlijst 'herbenoeming' in te vullen door de instelling en de kandidaat die wordt voorgedragen voor herbenoeming in een identieke functie;
3. een vragenlijst 'periodieke beoordeling', in te vullen door de instelling en de verantwoordelijke voor een gereglementeerde functie die voor onbepaalde tijd of voor een bepaalde tijd met stilzwijgende verlenging benoemd werd en van wie de passende deskundigheid en professionele betrouwbaarheid voor het laatst 6 jaar geleden werden beoordeeld;
4. een vragenlijst 'wijzigingen', in te vullen door de instelling en de verantwoordelijke voor een gereglementeerde functie, om de FSMA op de hoogte te brengen van elk feit of element dat een wijziging inhoudt van de bij de benoeming of de herbenoeming verstrekte informatie, en dat een betekenisvolle invloed kan hebben op de voor de uitoefening van de betrokken functie vereiste professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid;
5. Een vragenlijst 'stopzetting', in te vullen door de instelling bij elke stopzetting van een gereglementeerde functie.

¹ Enkel voor openbare zelfbeheerde beleggingsvennootschappen.

De volgende reeks vragenlijsten bestaat voor de **openbare zelfbeheerde beleggingsvennootschappen**:

1. een vragenlijst 'initiële benoeming' in te vullen door de instelling en de kandidaat die voor het eerst wordt voorgedragen voor benoeming in een functie; enkel wanneer dit relevant is, moeten de volgende bijkomende documenten worden ingevuld:
 - 1.1. toelichtingsdocument professionele betrouwbaarheid;
 - 1.2. toelichtingsdocument belangenconflicten;
2. een vragenlijst 'herbenoeming' in te vullen door de instelling en de kandidaat die wordt voorgedragen voor herbenoeming in een identieke functie;
3. een vragenlijst 'collectieve geschiktheid' in te vullen door de instelling bij elke wijziging van de samenstelling of van de taakverdeling tussen de leden van de raad van bestuur.
4. een vragenlijst 'periodieke beoordeling', in te vullen door de instelling en de verantwoordelijke voor een gereguleerde functie die voor onbepaalde tijd of voor een bepaalde tijd met stilzwijgende verlenging benoemd werd en van wie de passende deskundigheid en professionele betrouwbaarheid voor het laatst 6 jaar geleden werden beoordeeld;
5. een vragenlijst 'wijzigingen', in te vullen door de instelling en de verantwoordelijke voor een gereguleerde functie, om de FSMA op de hoogte te brengen van elk feit of element dat een wijziging inhoudt van de bij de benoeming of de herbenoeming verstrekte informatie, en dat een betekenisvolle invloed kan hebben op de voor de uitoefening van de betrokken functie vereiste professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid;
6. Een vragenlijst 'stopzetting', in te vullen door de instelling bij elke stopzetting van een gereguleerde functie.

Voor de openbare zelfbeheerde beleggingsvennootschappen moet een **complianceofficer erkend worden** door de FSMA. Er bestaat een specifieke vragenlijst die de instelling en deze **kandidaat** moeten invullen (alook een toelichting over zijn positie binnen de instelling. Deze toelichting moet enkel worden overgemaakt als gevraagd wordt om relevante informatie mee te delen). De vragenlijst peilt niet alleen naar de passende deskundigheid en de professionele betrouwbaarheid maar ook naar de erkenningsvoorwaarden.

De nieuwe vragenlijst 'over de professionele betrouwbaarheid en de passende deskundigheid bij een initiële benoeming' is uitgebreider dan de vorige. Als **overgangmaatregel** vragen wij alle kandidaten dan ook om deze vragenlijst in te vullen als zij na publicatie van de nieuwe vragenlijst in aanmerking komen voor herbenoeming in eenzelfde functie of het voorwerp uitmaken van een periodieke beoordeling. Bij latere herbenoemingen en periodieke beoordelingen hoeven zij de vragenlijst dan enkel aan te passen als er wijzigingen zijn in de voorheen ingevulde informatie.

Deze mededeling vervangt *Mededeling FSMA_2017-10 van 28 juni 2017 'Vragenlijst over de professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid van de bestuurders, effectieve leiders en verantwoordelijken voor de onafhankelijke controlefuncties'* en haar bijlagen, die worden opgeheven.

2. Aan wie moeten de vragenlijsten worden bezorgd?

De vragenlijsten moeten in elektronische vorm worden ingevuld en ondertekend en nadien verzonden naar het e-mailadres van de vaste contactpersoon of -personen bij de FSMA. Bij gebrek aan een contactpersoon, naar cis.pub@fsma.be.

3. Vanaf wanneer moeten de nieuwe vragenlijsten worden gebruikt?

Nieuwe dossiers die worden ingediend vanaf 01/01/2020 moeten gebruik maken van de nieuwe vragenlijsten en documenten.

4. Wat is de wettelijke basis voor de vragenlijsten?

De FSMA oefent haar toezicht uit op basis van de volgende wettelijke bepalingen:

- artikel 87bis van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, alsook het Reglement van 27 oktober 2011 van de FSMA betreffende de erkenning van complianceofficers;
- artikel 39 van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen;
- artikel 206 van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders, alsook artikel 61, § 3 van de gedelegeerde verordening (EU) nr. 231/2013 van de Commissie van 19 december 2012 tot aanvulling van Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad ten aanzien van vrijstellingen, algemene voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening, bewaarders, hefboomfinanciering, transparantie en toezicht.

De FSMA past ook de gezamenlijke richtsnoeren toe van de Europese toezichthouders EBA en ESMA, die op 2 juli 2021 werden gepubliceerd: *'Richtsnoeren van EBA en ESMA voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie (EBA/GL/2021/06)'*. Deze richtsnoeren gaan als bijlage bij deze mededeling en maken er integraal deel van uit.